

Höstvete

Sorter och kväveskörd

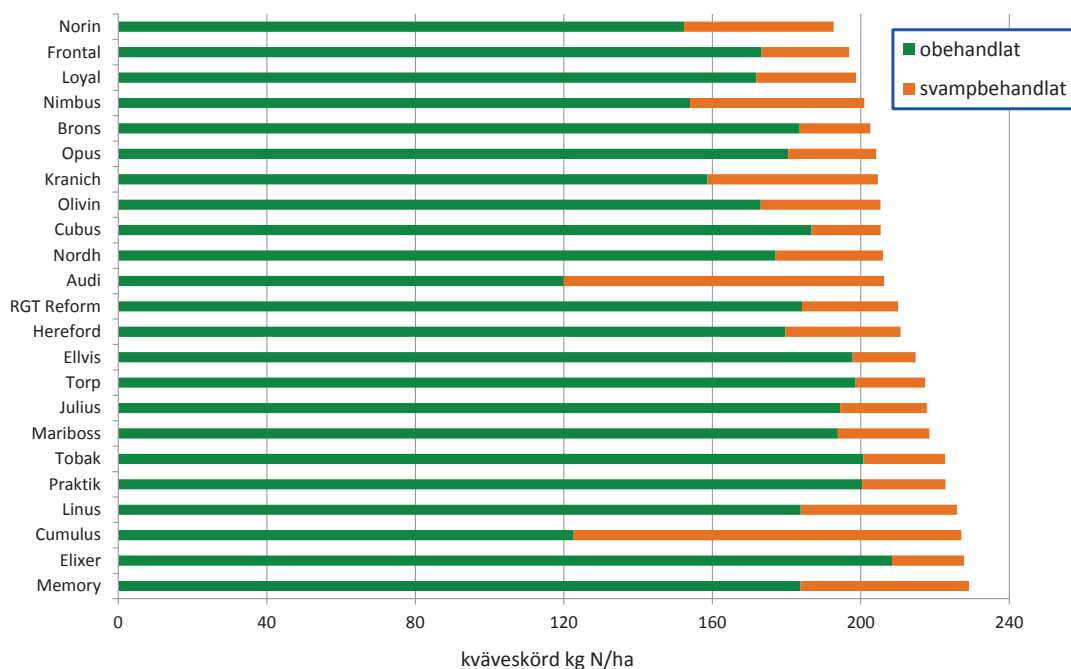
Kväveskörden ger odlaren en bild av hur effektiv sorten är på att ta tillvara på tillfört och mineraliserat kväve. Det man ska ha i åtanke är att denna sammanställning inte talar om sortens kväveoptimum.

Kväveskörden är ett mått på hur mycket kväve som bortförs med kärnan vid skörd och uttrycks som kg kväve per hektar. I figur 1 och 2 beskrivs den sortvis bortförda mängden kväve i 23 höstvetesorter från 2014 års sortförsök i Skåne respektive 17 höstvetesorter från sortförsök mellan 2012 och 2014. Den gröna delen av stapeln visar den totala mängd kväve som bortförs när höstvetesorten inte svampbehandlats, medan den

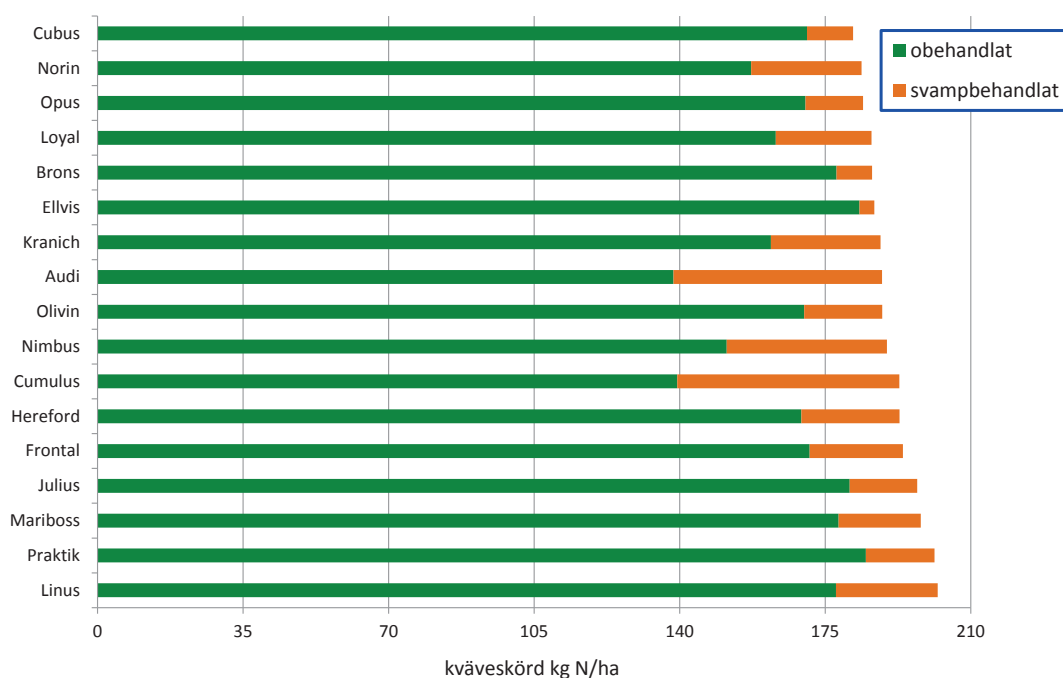
orangea stapeln visar hur mycket mer kväve som bortförs när sorten svampbehandlats.

Observera att i den redovisade sammanställningen har den tillförda kvävemängden varit densamma för alla sorter, oavsett behandling.

I genomsnitt under 2014, se figur 1, har de 23 höstvetesorterna i medeltal bortfört 177 kg N/ha i de obehandlade leden och 212 kg N/ha i de svampbehandlade leden, dvs. en ökning med 34 kg N/ha för svampbehandlingen. För de 17 höstvetesorterna som studerats mellan 2012 och 2014, se figur 2, bortfördes det i medeltal 167 kg N/ha i de obehandlade leden och 191 kg N/ha i de svampbehandlade leden, dvs. en ökning med i medeltal 23 kg N/ha för svampbehandlingen.

Figur 1. Kväveskörden för 23 sorter vilka provats i de skånska sortförsöken med höstvete år 2014.

Figur 2. Kväveskörden för 17 sorter vilka kontinuerligt provats i de skånska sortförsöken med höstvetete mellan åren 2012 och 2014.

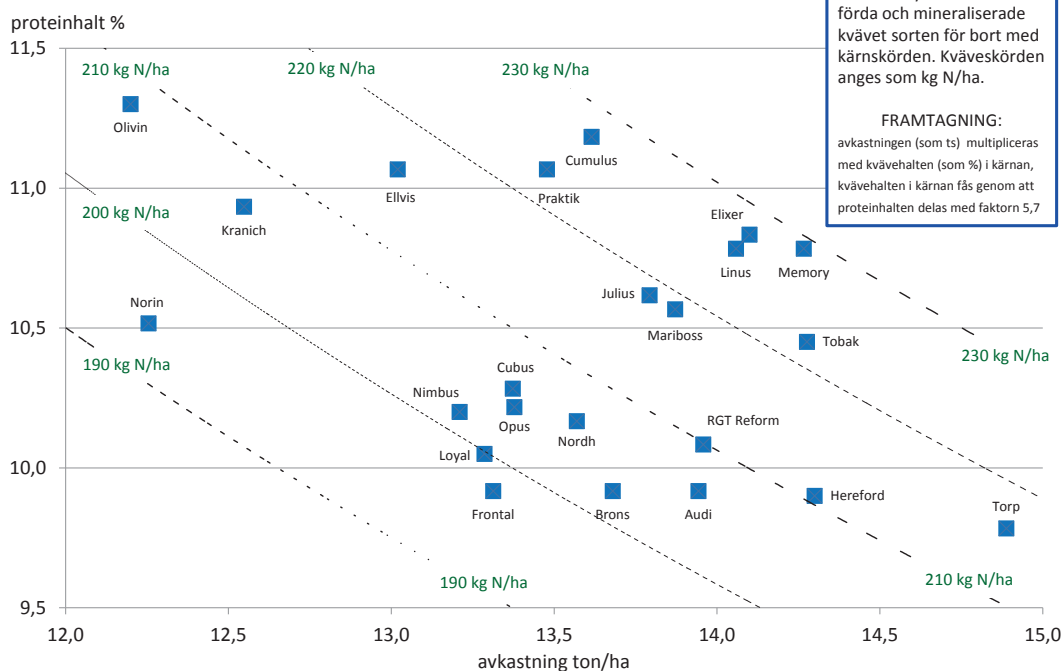
I sammanställningen ingår det tre sorter, Audi, Cumulus och Kranich, som varit mycket mottagliga för den närvarande dominerande gulrostrasen (Warrior- och Kranichraserna) mellan 2012 och 2014. Ökningen av kväveskörden i de tre mottagliga sorterna var 79 kg N/ha (> 50 %) under 2014 (från 134 till 213 kg N/ha) respektive 43 kg N/ha (från 147 till 190 kg N/ha) mellan 2012 och 2014 av svampbehandlingen.

Beräknas kväveskörden för alla de andra sorterna stannade ökningen 2014 på 28 kg N/ha respektive 19 kg N/ha mellan 2012 och 2014 för svampbehandlingen. De 19 kg N/ha är en kvävmängd som oftast fås fram när ökningen av kväveskörden vid svampbehandling beräknas för höstvetesorter i medeltal över hela landet.

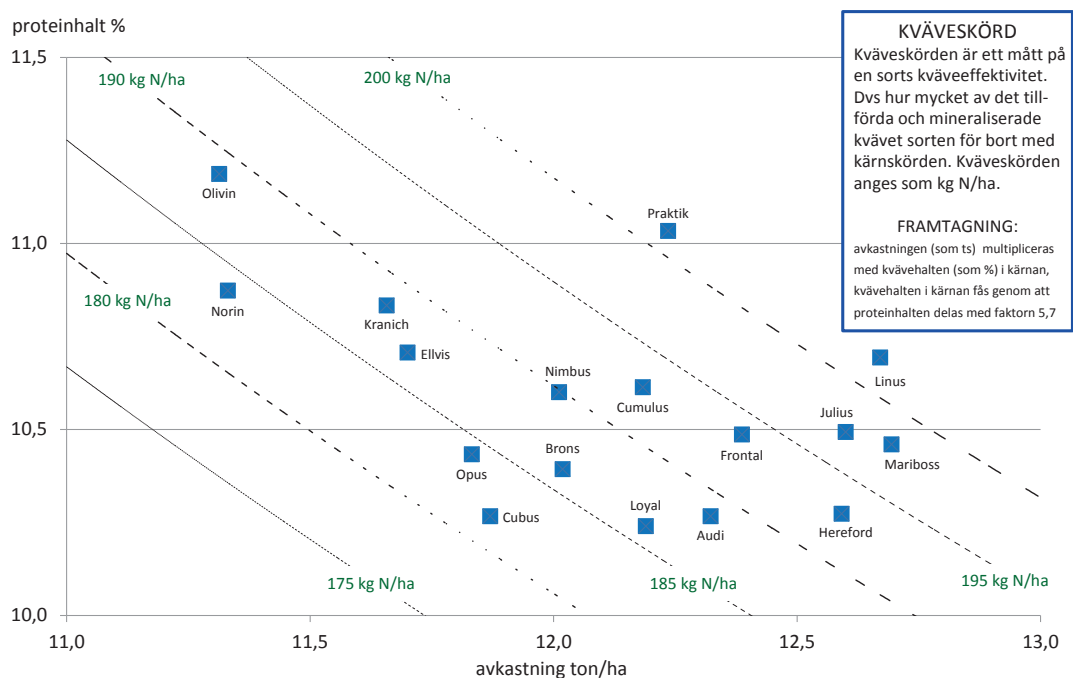
Figur 3 och 4 är tredimensionella med avkastningen på x-axeln (ton/ha) och proteinhalten på y-axeln. Den tredje dimensionen finns inne i figuren med streckade linjer som sträcker sig från den övre vänstra hörnan mot den nedre högra hörnan. De streckade linjerna beskriver var en viss mängd bortfört kväve passeras och är namngivna 180, 185, 190, 195 respektive 200 kg N/ha. Sorter med sämre kväveeffektivitet befinner sig därmed närmast den nedre vänstra hörnan, medan sorter med bättre kväveeffektivitet befinner sig närmast den övre högra hörnan.

Höstvetesorter som i 2014 års sex försök, se figur 3, visat en gynnsam kväveeffektivitet är Cumulus, Elixir, Linus, Memory, Praktik och Tobak, samtliga med en kväveskörd mellan 220 och 230 kg N/ha. Sorter som visat en lägre kväveeffektivitet är Frontal, Loyal och Norin, vilka placerat sig med en kväveskörd mellan 190 och 200 kg N/ha.

Höstvetesorter som i de tre årens 15 försök (2012-2014), se figur 4, visat en gynnsam kväveeffektivitet är framförallt Linus och Praktik, båda över 200 kg N/ha. Sorter som visat på en lägre kväveeffektivitet är Cubus, Norin och Opus, samtliga mellan 180 och 185 kg N/ha. Figuren visar som förväntat på att vare sig en hög skörd eller hög proteinhalt behöver ge en hög kväveeffektivitet, utan det är kombinationen hög skörd och hög proteinhalt som höjer kväveeffektiviteten.

Figur 3. Kväveskörden (kväveeffektiviteten) för 23 sorter vilka kontinuerligt provats i de skånska sortförsöken med höstvet under 2014.

Figur 4. Kväveskörden (kväveeffektiviteten) för 17 sorter vilka kontinuerligt provats i de skånska sortför-söken med höstveten mellan åren 2012 och 2014.